

คู่มือการปฏิบัติงาน
เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

โรงเรียนเทพอุดมวิทยา
อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เนื่องจากปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในระบบราชการยุคปัจจุบันส่วนหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมในการดำรงตำแหน่งของเจ้าหน้าที่รัฐหรือที่เราเรียกกันว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” จึงถือได้ว่าปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นการทุจริตจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวมและทำให้ประโยชน์หลักขององค์กรหน่วยงานสถาบันและสังคมต้องสูญเสียไปไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางการเงินและทรัพยากรต่างๆคุณภาพการให้บริการความเป็นธรรมในสังคมรวมถึงคุณค่าอื่นๆด้วย

ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการมีผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นโรงเรียนเทพอุดมวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์เขต1เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้นักเรียนในหน่วยงานปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องบริสุทธิ์และยุติธรรมจึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของ

เจ้าหน้าที่รัฐเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนฉบับนี้ขึ้นโดยมีสาระสำคัญเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนทั้งในส่วนความหมายรูปแบบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนกลไกการบังคับใช้และบทลงโทษเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและนำมายึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องพร้อมทั้งหลีกเลี่ยงมิให้เกิดการฝ่าฝืนมาตรฐานจริยธรรมที่กำหนดไว้เสริมสร้างจริยธรรมในหน่วยงานและเผยแพร่ภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมอันจะนำพาหน่วยงานไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติต่อไป

โรงเรียนเทพอุดมวิทยา

25 พฤษภาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่1 ความหมายและรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	1
บทที่2 แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลบประโยชน์ทับซ้อน	5
บทที่3 แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้เกิดการฝ่าฝืนบทบัญญัติ	17
พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542 มาตรา 100	
บทที่4 กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและบทลงโทษ	21
บทที่5 หน่วยงานที่รับร้องเรียนและขั้นตอนการดำเนินการกรณีเมื่อพบเห็นพฤติกรรม	26
เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน	
บรรณานุกรม	29

บทที่ 1

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

1. ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

“Conflict of Interest” เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งมีการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในรอบหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาที่ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงในองค์กรต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศรวมทั้งได้สร้างความเสียหายให้กับประชาชนโดยส่วนรวมทำให้บรรดานักวิชาการและผู้คนในสังคมไทยต่างได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า “Conflict of Interest” ไว้แตกต่างกันออกไปดังนี้

สารานุกรมวิกิพีเดีย (<http://th.wikipedia.org>) อธิบายความหมายไว้ว่าผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือภาวะที่บุคคลซึ่งอยู่ในสถานะที่ต้องได้รับความเชื่อถือเช่นนักการเมืองผู้ให้นโยบายหรือผู้อำนวยการบริหารของบริษัทมีผลประโยชน์หรือความต้องการทั้งในทางอาชีพในบางครั้งรวมถึงเรื่องส่วนตัวที่ขัดแย้งกันความต้องการที่ขัดแย้งกันนี้ทำให้เกิดความลำบากในการทำหน้าที่ยุติธรรมแม้ว่าจะไม่มีหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมผลประโยชน์ทับซ้อนอาจจะทำให้เกิดภาพที่ทำให้ความน่าเชื่อถือของบุคคลนั้นในการกระทำที่เป็นกลางลดลง

ดร.วิทย์กร เชียงกุล ได้ให้ความหมายของคำว่าผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึงผลประโยชน์ที่ทับซ้อนกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมของผู้มีอำนาจหน้าที่ที่ต้องตัดสินใจทำงานเพื่อส่วนรวมไม่ว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ขององค์กรภาคธุรกิจเอกชนและเจ้าหน้าที่ภาคประชาสังคม (Civil Society)

ผาสุก พงศ์ไพจิตร ได้อธิบายความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนหมายถึงการทับซ้อนของผลประโยชน์ของบุคคลที่มี 2 สถานะหรือมากกว่าในเวลาเดียวกันคือตำแหน่งสาธารณะและตำแหน่งในบริษัทเอกชนซึ่งบุคคลดังกล่าวอาจมีความโน้มเอียงใช้อำนาจและตำแหน่งสาธารณะหาผลประโยชน์ส่วนตัวหรือแสวงหาประโยชน์ให้แก่กลุ่มพวกพ้องของตนเองทั้งทางตรงและทางอ้อมได้อย่างง่ายดายเช่นกรณีของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมีหุ้นหรือครอบครองใกล้ชิดเป็นเจ้าของกิจการซึ่งได้รับสัมปทานหรืออยู่ในฐานะจะได้รับสัมปทานธุรกิจจากรัฐขณะเดียวกันก็อยู่ในตำแหน่งสาธารณะที่เป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการให้สัมปทานธุรกิจดังกล่าวด้วยตัวอย่างที่พบคือการได้ชนะประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่จากภาครัฐเพราะผู้ชนะประมูลมีพรรคพวกเป็นนักการเมืองหรือบริษัทที่ชนะประมูลมีนักการเมืองร่วมหุ้นอยู่เป็นหุ้นลมการชนะประมูลดังกล่าวด้วยอิทธิพลทางการเมืองจะส่งผลให้

บริษัทผู้ชนะประมูลสามารถหาทำไรเกินควรได้การคอร์รัปชันในโครงการขนาดใหญ่ภาครัฐได้กลายเป็นแหล่งหารายได้จากการคอร์รัปชันที่สำคัญของนักการเมืองและข้าราชการที่เกี่ยวข้อง

Dr. Michael McDonald นักวิชาการด้านจริยธรรมแห่งมหาวิทยาลัย British Columbia และผู้อำนวยการ Centre for Applied Ethics ได้ให้นิยามของคำว่า Conflict of Interest หมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลเช่นเจ้าหน้าที่รัฐลูกจ้างหรือนักวิชาชีพมีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนบุคคลมากพอจนเห็นได้ว่ากระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา (ภาวะวิสัยหรือเป็นกลาง) โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญประการคือ

องค์ประกอบประการแรก คือผลประโยชน์ส่วนตัว (Private interest) หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล (Personal interest) ซึ่งผลประโยชน์นี้อาจเป็นตัวเงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ รวมถึงผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่ทำให้ผู้

ได้รับพึงพอใจส่วนนี้โดยตัวมันเองแล้วไม่เสียหายอะไรเพราะใครๆก็แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนกันทั้งนั้นเช่นการหา
งานใหม่ที่มีรายได้ดีกว่าเก่าแต่ปัญหาก็เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อผลประโยชน์นี้ไปแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวม

องค์ประกอบที่สองคือการปฏิบัติหน้าที่โดยใช้สถานะและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือเจ้า
พนักงานของรัฐโดยขาดหลักจริยธรรมพื้นฐานในวิชาชีพตนทั้งนี้เพราะอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่เกิดจากการมีตำแหน่งหรือ
การเป็นเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานตามกฎหมาย

องค์ประกอบสุดท้ายคือเมื่อผลประโยชน์ที่ขัดแย้งนั้นไปแทรกแซงการตัดสินใจหรือการใช้วิจารณญาณ
ในทางใดทางหนึ่งเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว

จึงเห็นได้ว่าจากนิยามศัพท์ของนักวิชาการข้างต้นสามารถสรุปความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน
(Conflict of Interest) คือผลประโยชน์ส่วนตัวของเจ้าหน้าที่รัฐไปขัดแย้งกับผลประโยชน์ส่วนรวมแล้วต้อง
เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งทำให้ตัดสินใจได้ยากในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความเป็นธรรมและปราศจากอคติ2.
รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนแบ่งออกเป็น7รูปแบบได้แก่

1. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) คือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใน
รูปแบบอื่นๆที่ไม่เหมาะสมและมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เช่นหน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้าง
สำนักงานจากนักธุรกิจหรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานการใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้ว
เจ้าหน้าที่ได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์ตอบแทน

2.การทำธุรกิจกับตัวเอง(Self-dealing)หรือเป็นคู่สัญญา(Contracts)หมายถึงสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัดเช่นการใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเองหรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษาหรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

3.การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ(Post-employment)หมายถึงการที่บุคลากรออกจากหน่วยงานของรัฐและไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุมกำกับดูแล

4.การทำงานพิเศษ(Outsideemploymentormoonlighting)เช่นเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัดหรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่

5.การรับรู้ข้อมูลภายใน(Insideinformation)หมายถึงสถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเองเช่นทราบว่าจะมีการตัดถนนไปตรงไหนก็รีบไปซื้อที่ดินโดยใส่ชื่อภรรยาหรือทราบว่าจะมีการซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็รีบไปซื้อที่ดินเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

6.การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว(Usingyouremployer'spropertyforprivateadvantage)เช่นการนำเครื่องใช้สำนักงานต่างๆกลับไปใช้ที่บ้านการนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว

7.การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง(Pork-bellling)เช่นการที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเองหรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง

จากรูปแบบประเภทต่างๆของปัญหาความขัดแย้งกันในประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวมจะเห็นว่าโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหามีสูงมากเพราะปัญหาดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมพฤติกรรมที่เข้าข่ายความขัดแย้งอย่างกว้างขวางดังนั้นกลไกหรือเครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมคือการมีหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานของบุคคลสาธารณะรวมถึงการมีกฎหมายที่สามารถครอบคลุมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนทุกรูปแบบ

แผนภาพรูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน

บทที่ 2

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลผลประโยชน์ทับซ้อน

1.แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลผลประโยชน์ทับซ้อน

(1)การกำหนดคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม

(Qualification and disqualification from office) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันเบื้องต้นมิให้มีโอกาสเกิดปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมในกรณีของข้าราชการการเมืองคุณสมบัติต้องห้ามที่นานาประเทศมักกำหนดได้แก่การห้ามส.ส.หรือรัฐมนตรีต้องไม่ดำรงตำแหน่งข้าราชการประจำและต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสัมปทานหรือสัญญาต่างๆกับรัฐเป็นต้น

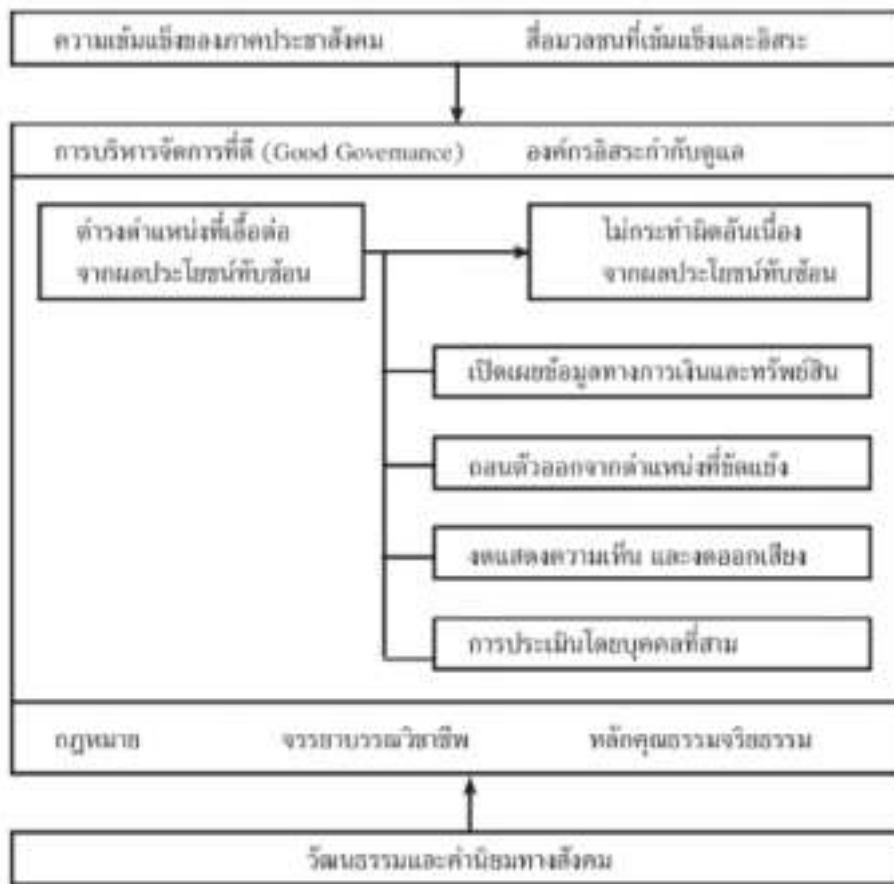
(2)การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินหนี้สินและธุรกิจของครอบครัวให้สาธารณะทราบ

(Disclosure of personal interests) เช่นการแจ้งถึงจำนวนหุ้นส่วนหรือธุรกิจส่วนตัวว่ามีอะไรบ้างแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือประเภทแรกคือการแจ้งทรัพย์สินหรือความต้องการส่วนบุคคลเมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นและประเภทที่สองคือการแจ้งทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ก่อนจะมาดำรงตำแหน่งถึงแม้วิธีการนี้จะไม่ใช่เครื่องมือที่แก้ปัญหาลความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมได้โดยตรงแต่อย่างน้อยการเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวก็ช่วยให้สาธารณชนสามารถวิเคราะห์หรือมองเห็นช่องทางที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาได้ง่ายขึ้น (3)การกำหนดข้อพึงปฏิบัติทางจริยธรรม (Code of conduct) เป็นการสร้างกรอบเพื่อบอกถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรยึดถือเป็นหลักในการทำงานถ้าไม่ปฏิบัติตามไม่ถือว่าผิดทางกฎหมายแต่สามารถบ่อนทำลายความเชื่อมั่นที่สังคมจะมีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นและสามารถเป็นบ่อเกิดแห่งความเสื่อมศรัทธาที่ประชาชนจะมีต่อระบบราชการ

(4)ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำงานหลังพ้นตำแหน่งในหน้าที่ทางราชการ (Post-office employment restriction) เป็นข้อกำหนดที่มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานของรัฐนำข้อมูลลับ (Confidential information) ภายในหน่วยงานที่เขาทราบไปใช้ประโยชน์หลังจากการออกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้วรวมถึงป้องกันการใช้สิทธิในการติดต่อหน่วยงานราชการในฐานะที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานราชการมาแล้ว

นอกจากแนวทางดังกล่าวข้างต้นแล้วจำเป็นต้องมีกลไกสำหรับการบังคับใช้ (Enforcement) กฎระเบียบที่กำหนดขึ้นเช่นการตั้งคณะกรรมการในลักษณะองค์กรกำกับดูแลเพื่อตรวจสอบให้ผู้อยู่ภายใต้กฎระเบียบดังกล่าวปฏิบัติตามข้อกำหนดที่บัญญัติไว้โดยคณะกรรมการดังกล่าวต้องมีความเป็นอิสระอย่างเพียงพอเพราะในกรณีที่มีการละเมิดกฎระเบียบที่เกิดขึ้นก็ต้องทำหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงก่อนที่จะดำเนินการตามมาตรการที่เกี่ยวข้องต่อไป

แผนภาพ: โมเดลในการขับเคลื่อนเพื่อป้องกัน/แก้ไขปัญหามลพิษภัยกับชน

การสร้างการบริหารจัดการที่ดี(GoodGovernance)คือประการแรกการมุ่งเน้นความรับผิดชอบต่อสาธารณะ(Accountability)ประการที่สองมีความโปร่งใสในการดำเนินงาน(Transparency)ซึ่งรวมถึงการที่สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆได้ประการที่สามการมีหลักการที่แน่นอนคงเส้นคงวาและเป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ(predictability)ซึ่งหมายความว่ากฎเกณฑ์ต่างๆจะต้องใช้บังคับกับทุกคนอย่างเท่าเทียมกันไม่ลำเอียงไม่เลือกปฏิบัติและไม่เปลี่ยนแปลงบ่อยๆจนก่อให้เกิดความสับสนและประการสุดท้ายคือการมีส่วนร่วมของประชาชน(PublicParticipation)หมายความว่าผู้บริหารระดับสูงจะต้องเคารพในความคิดเห็นของสมาชิกในองค์กรกล่าวคือในการตัดสินใจด้านนโยบายนั้นจะต้องเปิดรับฟังความคิดเห็นและให้สมาชิกขององค์กรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควบคู่ไปกับการสร้างระบบการบริหารจัดการที่ดีก็คือประการแรกการปรับปรุงกฎหมายให้ทันสมัยชัดเจนครอบคลุมและสามารถตามกระแสการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจการเมืองสังคมและวัฒนธรรมได้ทันประการที่สองการปฏิรูปองค์กรอิสระเพื่อการตรวจสอบและปราบปรามผลประโยชน์ทับซ้อนให้มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมีกระบวนการสรรหาและคัดเลือกคณะกรรมการที่เป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงจากการเมืองและเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงประการที่สามกำหนดหลักเกณฑ์ด้านจริยธรรมคุณธรรม(Codesofethics)รวมทั้งจรรยาบรรณทางวิชาชีพต่างๆเพื่อเป็นแนวทางอันชัดเจนในการชี้นำพฤติกรรมไปในทิศทางที่ถูกต้องกำหนดบทบาทโทษผู้

ประพจน์ผิดจรรยาบรรณทางวิชาชีพอันก่อให้เกิดการยกระดับมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรมของกลุ่มวิชาชีพให้สูงขึ้นประการสุดท้ายส่งเสริมภาคประชาสังคมให้เข้มแข็งเป็นองค์กรแบบเปิดสมัครใจในการรับสมาชิกมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานและมีจิตสำนึกที่เสียสละในการทำงานเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวมองค์กรภาคประชาสังคมเหล่านี้จะมีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวเพื่อการมีส่วนร่วมและตรวจสอบการดำเนินงานของภาคสาธารณะให้ปลอดจากผลประโยชน์ทับซ้อนได้อย่างแท้จริง

2.มาตรการขับเคลื่อนเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

ประการแรกการกำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรม(Codes of ethics)เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าอะไรคือสิ่งผิดและอะไรคือสิ่งถูกมีให้ประชาชนเกิดความสับสนเห็นผิดเป็นชอบหรือเห็นกงจักรเป็นดอกบัวโดยจะต้องนิยามและกำหนดมาตรฐานการกระทำต่างๆให้ชัดเจนซึ่งวิธีการกำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมคุณธรรมดังกล่าวนี้สามารถกระทำได้โดยการส่งเสริมให้ผู้ประกอบวิชาชีพมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมและส่งเสริมให้สมาคมวิชาชีพต่างๆมีการบัญญัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในแต่ละวิชาชีพเพื่อนิยามให้หลักเกณฑ์ทางจริยธรรมมีความชัดเจนสมาชิกของแต่ละกลุ่มวิชาชีพสามารถนำไปปฏิบัติได้พร้อมกับมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามความชัดเจนเกี่ยวกับรายละเอียดของหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมหรือบรรทัดฐานสำหรับกำกับความประพฤติของนักการเมืองข้าราชการและผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมต่างๆเหล่านี้เป็นแนวทางชี้แนะว่าบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางด้านสาธะนั้นควรจะมีความประพฤติอย่างไรที่ถือเป็นพฤติกรรมที่ควรหลีกเลี่ยงเนื่องจากเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเปิดโอกาสให้มีการอภิปรายถกเถียงและสร้างเป็นข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมที่พึงปฏิบัติ

ประการที่สองการถ่ายทอดปลูกฝังหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมคุณธรรมสู่สมาชิกของสังคมโดยผ่านสื่อมวลชนหรือการบรรจุในหลักสูตรการศึกษาในโรงเรียนเพื่อให้มีกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนการจัดอบรมให้แก่สมาชิกของสมาคมวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการอภิปรายถกเถียงเพื่อก่อให้เกิดความกระจ่างในประเด็นที่คลุมเครือน่าสงสัยมาตรการดังกล่าวนี้ถือเป็นการถ่ายทอดและปลูกฝังสมาชิกของสังคมโดยผ่านช่องทางต่างๆอันจะทำให้สมาชิกของสังคมเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนรู้สึกผิดชอบชั่วดีตลอดจนสามารถยับยั้งตนเองและห้ามปรามผู้อื่นมิให้กระทำการอันเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนได้สมาชิกไม่สามารถอ้างได้อีกต่อไปว่าตนทำผิดเพราะไม่ทราบที่สำคัญไม่น้อยไปกว่ากันก็คือการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ที่มีความผิดเกี่ยวกับวินัยอย่างชัดเจนนั้นจะช่วยลดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สามารถยอมรับได้ให้น้อยลง

ประการที่สามเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาสังคม(Strengthening the arena of civil society)โดยการสนับสนุนให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมอันจะนำไปสู่การรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรแบบสมัครใจอย่างอิสระสำหรับดำเนินกิจกรรมเพื่อส่วนรวมรวมทั้งส่งเสริมสื่อสารมวลชนที่เป็นอิสระในการดำเนินงานทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ต่างมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมีจิตสำนึกที่เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีการจัดตั้งเป็นองค์กรที่เข้มแข็งซึ่งภาคประชาสังคมที่มีอำนาจต่อรองสูงดังกล่าวนี้นี้จะสามารถถ่วงดุลอำนาจและตรวจสอบการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะสามารถยับยั้งปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนของนักการเมืองและข้าราชการระดับสูงให้น้อยลงได้

ประการที่สี่การปรับปรุงกฎหมายรวมทั้งแก้ไขระเบียบข้อบังคับต่างๆของหน่วยงานเพื่อให้บทบัญญัติทางกฎหมายให้มีนิยามและตีกรอบความผิดอันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนไว้อย่างชัดเจนมีความครอบคลุมการแก้ไขข้อกฎหมายและการบังคับใช้จะต้องมิให้เกิดความลักลั่นขัดข้องโหวงของกฎหมายปรับปรุงแนวทางและกระบวนการวินิจฉัยคดีให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายให้มากที่สุดรวมทั้งทบทวนโทษในกฎหมายต่างๆให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ประการที่ห้าการปฏิรูปองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามผลประโยชน์ทับซ้อนเช่น คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติศาลรัฐธรรมนูญศาลปกครองและศาลยุติธรรม โดยจะต้องปฏิรูปองค์กรเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพในการทำงานมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรมในการทำงานมีงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ที่เพียงพอมีกระบวนการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการที่เป็นอิสระไม่ถูกแทรกแซงทางการเมืองมีความเป็นกลางมีกฎกติกาการทำงานที่ชัดเจนมีเป้าหมายในการทำงานที่สามารถวัดและประเมินผลได้และมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

3.ตารางสรุปตัวอย่างโอกาสที่จะเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐกลุ่มต่างๆ

กลุ่มอาชีพ	กิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
1.นักการเมือง	▪การรับเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการขึ้นเป็นผู้บริหารระดับสูง ▪การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อให้บริษัทของตนหรือของพรรคพวกได้รับงาน/การจ้างเหมาจากรัฐ ▪การใช้ข้อมูลของทางราชการเพื่อแสวงหาประโยชน์ ▪การแต่งตั้งคนสนิท/พวกพ้องของตนเป็นกรรมการในหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ในการกำกับดูแล(Regulators)สัญญาหรือสัมปทานของรัฐ ▪การใช้ตำแหน่งหน้าที่เลือกผลักดันโครงการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองญาติ/พวกพ้อง

2.ข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ทั่วไป ▪การนำข้อมูลลับ/ข้อมูลภายในมาใช้หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือพวกพ้อง ▪หัวหน้าหน่วยงานซึ่งครอบครองประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแต่งตั้งให้ญาติ/คนสนิท/คนที่มีความสัมพันธ์ฉันทัดขึ้นเป็นผู้อำนวยการกองพัสดุ ▪การช่วยญาติมิตรหรือคนสนิทให้ได้งานในหน่วยงานที่ตนมีอำนาจ ▪การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ ▪การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
---	--

	▪การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม ▪การนำธรรมาภิบาลไปใช้ในกิจกรรมส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับการตรวจสอบประเมินราคาและการจัดซื้อจัดจ้าง ▪การหาผลประโยชน์จากความไม่รู้ในระเบียบและข้อมูลของทางราชการของประชาชนโดยเรียกรับเงินและอ้างว่าจะสามารถช่วยให้สามารถเสียค่าธรรมเนียมในการโอนกรรมสิทธิ์ซื้อขายที่ดินในราคาที่ถูกกว่าได้ผู้บริหารสถาบันการเงินหวังก้าวหน้าในอาชีพจึงได้ร่วมมือและให้ความช่วยเหลือแก่นักการเมืองในการกู้เงินในวงเงินสูงในรูปแบบการประเมินราคาหลักทรัพย์ค้ำประกันให้สูงเกินกว่าความเป็นจริง ▪ผู้บริหารสถาบันการเงินใช้อำนาจหน้าที่ให้ผู้บังคับบัญชาเสนอขายที่ดินหรือบ้านพร้อมที่ดินในโครงการของตนให้แก่ลูกค้าของสถาบันการเงินเพื่อแลกกับความสะดวกในการทำธุรกิจกับสถาบันการเงิน ▪เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรได้เปิดสำนักงานบัญชีเพื่อทำบัญชีและรับจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทจำกัดซึ่งในเวลาปฏิบัติงานก็จะเลือกให้บริการเฉพาะรายที่ตนเองได้รับประโยชน์จากผู้เสียภาษีเท่านั้น ▪การกำหนดมาตรฐาน(Specification)ในสินค้าที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือของพวกพ้องได้เปรียบหรือชนะในการประมูล ▪การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูลหรือการจ้างเหมารวมถึงการปกปิดข้อมูลเช่นการปิดประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้าหรือพ้นกำหนดการยื่นใบเสนอราคาเป็นต้นกลุ่มวิชาชีพอิสระ ▪การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ ▪การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้กับญาติแล้วนำยาไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว ▪การรับประโยชน์จากระบบการล๊อคบัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานโดยผู้มีหน้าที่ดูแลบัตรคิวจะล๊อคไว้มากกว่าที่หน่วยงานกำหนดและไปเรียกรับประโยชน์จากบัตรคิวที่ล๊อคไว้เกินเหล่านั้นจากผู้รับบริการที่ต้องการล๊อคคิวกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ▪การเรียกรับผลประโยชน์จากการอนุญาตให้คืนของกลางเป็นต้นกลุ่มวิชาชีพวิชาการ ▪คณะกรรมการตรวจรับผลงานทำหน้าที่เสมือนเป็นนายหน้าให้แก่บริษัทที่
--	--

	ปรึกษาโดยรับรายงานผลการศึกษามาพิจารณาก่อนและแก้ไขในประเด็นที่คาดว่าจะอาจถูกคณะกรรมการคนอื่นทั่วถึงรวมถึงการเข้าไปแทรกแซงการพิจารณาของคณะกรรมการคนอื่น
3. ข้าราชการท้องถิ่น	3.1 การเข้ามาดำเนินธุรกิจและเป็นผู้สัญญากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นมาดำเนินธุรกิจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเป็นสมาชิก ▪ ญาติ/ภรรยา(อาจไม่ได้จดทะเบียน)ของผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้สัญญาหรือรับเหมางานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากบริษัทห้างร้านในการยื่นซองประกวดราคา ▪ สมาชิกสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นบุคคลร่วมเจรจาใกล้เคียงในฐานะตัวแทนบริษัทห้างร้านในกรณีงานจ้างเหมามีปัญหา ▪ ผู้บริหารสภา/ผู้บริหารท้องถิ่นหาประโยชน์ส่วนตัวจากการเก็งกำไรจากราคาที่ดินทั้งในรูปของการใช้ข้อมูลภายในไปซื้อที่ดินไว้ก่อนหรืออาจเป็นในรูปแบบที่กำหนดที่ตั้งโครงการในพื้นที่ที่ตนเองมีที่ดินอยู่เพื่อขายที่ดินของตนเองในราคาที่สูง ▪ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัทซึ่งเป็นของสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ▪ นายกเทศมนตรีและเทศมนตรีขายสินค้าหรือบริการของบริษัทตนเองให้กับเทศบาล 3.2 การใช้งบประมาณหลวงเพื่อประโยชน์ส่วนตนและเพื่อหาเสียง ▪ การจัดสรรงบประมาณหรือโครงการเข้าไปในพื้นที่ของตนเอง ▪ การใช้งบประมาณราชการทำโครงการพร้อมเขียนป้ายและชื่อของผู้ของบประมาณประกาศให้ชาวบ้านทราบเพื่อเป็นการหาเสียง ▪ การที่สมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมีบทบาทในการอนุมัติและตรวจสอบการใช้งบประมาณของฝ่ายบริหารกลับไปมีส่วนในการใช้งบประมาณส่งผลต่อการทำหน้าที่ในการตรวจสอบและใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจอนุมัติเงินเพียงจากความถูกต้องและประโยชน์สาธารณะเนื่องจากต้องการงบประมาณที่เหลือจากการแปรรูปนิติไปดำเนินการในเขตพื้นที่ของตน

4.ประชาชน	การเสนอให้ค่าน้ำร้อนน้ำชาให้แก่เจ้าหน้าที่เพื่อแลกกับการลัดคิวบริการ
-----------	--

4.ตัวอย่างพฤติกรรมผลประโยชน์ทับซ้อนที่พบเห็นบ่อย

- 1.การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัวเช่นใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัวนำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น
- 2.การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยญาติหรือบุคคลอื่นให้เข้าทำงาน
- 3.การใช้ข้อมูลของหน่วยงานเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้องเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบมาตรฐาน (spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล
- 4.การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตนเจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการให้บริษัทเอกชนเจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว
- 5.การนำบุคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน
- 6.การรับสินบนหรือรับของขวัญในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น
- 7.การเข้าทำงานหลังจากออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้ประสบการณ์หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงานหรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้องเช่นเคยทำงานเป็นผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคมแล้วไปทำงานในบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์
- 8.การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
- 9.การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
- 10.การให้ของขวัญหรือของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้าหรือหวังผลประโยชน์ที่มีขอบ
- 11.การซื้อขายตำแหน่งการจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับตำแหน่งหรือความดีความชอบพิเศษ
- 12.การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม
- 13.การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม
- 14.การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใดแล้วเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น
- 15.การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเองครอบครัวหรือพวกพ้องเช่นเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

5.แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

การให้-การรับของขวัญและผลประโยชน์* เนื่องจากความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่าจะต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคลหากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนได้รับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มี

อิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพจน์มิชอบจึงเป็นการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ด้วยเช่นกัน

❖ อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

-ของขวัญและประโยชน์อื่นใดหมายถึงสิ่งใดๆหรือบริการใดๆ(เงินทรัพย์สินสิ่งของบริการหรืออื่นๆที่มีมูลค่า)ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือนรายได้และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

-ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดสามารถตีค่าได้เป็นเงินหรืออาจไม่สามารถตีค่าได้ของของขวัญที่สามารถตีค่าได้(Tangible gifts)หมายรวมถึงสินค้าบริโภคความบันเทิงการต้อนรับให้ที่พักการเดินทางอุปกรณ์เครื่องใช้เช่นตัวอย่างสินค้าบัตรของขวัญเครื่องใช้ส่วนตัวบัตรกำนัลบัตรลดราคาสินค้าหรือบริการและเงินเป็นต้น

-ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้(Intangible gifts and benefits)หมายถึงสิ่งใดๆหรือบริการใดๆที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้อาทิเช่นการให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัวการเข้าถึงประโยชน์หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นๆ

❖ แนวทางการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน:กรณีการให้หรือรับของขวัญในประมวล

จริยธรรมข้าราชการพลเรือนประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ.2543และระเบียบ

สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ.2544ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญและผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ซึ่งสามารถสรุปแนวทางสำคัญได้ดังนี้

1.เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่รับหรือถ่วงน้ำหนักการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมายเว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาดังต่อไปนี้

1.1การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานะแห่งตน

1.2การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติที่มีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกิน3,000บาท

1.3การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

2.หลักเกณฑ์การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดตามข้อ1.ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึง2ปีด้วย

3.ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันโดยการให้ของขวัญตามปกติประเพณีนิยมนั้นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกิน3,000บาทไม่ได้

4.ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเว้นแต่เป็นการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้ตามปกติประเพณีนิยมและของขวัญนั้นมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน3,000บาท

5. ควรใช้บัตรอวยพรการลงนามในสมุดอวยพรหรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบอีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ รายละเอียดต่อจากนี้เป็นข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

❖ เราจะจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆมีคำถามที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญและหรือผลประโยชน์คือ

- 1) เราควรรับหรือไม่
- 2) เราควรรายงานการรับหรือไม่
- 3) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

1. เราควรรับหรือไม่

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับแต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไรก็ตามมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

1) ถ้าเป็นการให้เงินท่านจะต้องปฏิเสธไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆการรับเงินสดหรือสิ่งใดๆที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินเช่นล็อตเตอรี่หุ้นพันธบัตรเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน การถูกเสนอสิ่งใดๆนอกเหนือจากเงินนั้นสิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจคือทำไมเขาจึงเสนอให้เช่นให้แทนคำขอบคุณการเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือไม่-ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยงอ่อนไหวหรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษเช่นงานตรวจสอบภายในและงานตรวจคุณภาพต่างๆการจัดซื้อจัดจ้างการออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

2) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่หากการรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะแล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชันในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเองโดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆจะต้องกระทำด้วยความเป็นกลางปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการและปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม” ดังนั้นองค์กรหรือบุคคลใดๆไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเองเหนือองค์กรหรือบุคคลอื่นโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมี

พันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นธรรมโดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใสความพร้อมรับผิดชอบและแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเที่ยงธรรมตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการไม่ว่าของขวัญและหรือ

ผลประโยชน์นั้นจะมีค่าเพียงเล็กน้อยก็ไม่ควรรับเพราะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันหรือพันธะกับผู้ให้และอาจก่อให้เกิดความเสื่อมศรัทธาต่อประชาชน

2. เราต้องรายงานหรือไม่

การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

1) ธรรมชาติของผู้ให้พิจารณาตามกฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเช่นประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรวมทั้งนโยบายของหน่วยงานเช่นการห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้าการสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ

2) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร: ถ้าข้าราชการนั้นๆทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษและหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กรและระดับบุคคล อาทิเช่นงานตรวจสอบงานจัดซื้อจัดจ้างการให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาตฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรมและจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัยแม้ว่าหน่วยงานของท่านมิได้กำหนด

นโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆและมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและผลประโยชน์ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ หลักการกำหนดว่าของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่หรือควรตกเป็นของข้าราชการให้เทียบกับค่าตามราคากลางโดยต้องมีค่าน้อยกว่า 3,000 บาท ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ. 2543

3. เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่

- 1) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เองหากมีค่าไม่เกิน 3,000 บาท
- 2) หากมีราคาทางการตลาดเกิน 3,000 บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าจะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการหรือไม่

❖ การฝ่าฝืนกฎนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือประโยชน์นั้นและพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตัดเงินเดือนจนกระทั่งถึงไล่ออกขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืนนอกจากนั้นหากการรับของขวัญหรือประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบนฉ้อฉลทุจริตและสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆ รับของขวัญหรือประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

❖ การรับของขวัญและผลประโยชน์: กฎแห่งความเสี่ยง

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใดๆ เป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่าการปฏิบัติอย่างมีอคติมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการกฎแห่งความเสี่ยง 2 ประการที่สำคัญคือ

1.ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎเกณฑ์โดยตีค่าราคาของของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อยกว่าความเป็นจริง การตีค่าราคาต่ำกว่าความเป็นจริงนั้นบุคคลอาจจงใจตนเองหรือจงใจผู้อื่นให้คิดว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าต่ำกว่าที่เป็นจริงเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานการกระทำดังกล่าวนี้ว่าเป็นการคดโกงและหลอกลวงซึ่งเข้าข่ายฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

2.การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น

-การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆอาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการทำให้เกิดความรู้สึกชอบหรืออยากปฏิบัติต่อผู้รับบริการหรือผู้รับงาน-รับจ้าง-รับเหมาฯลฯที่เป็นผู้ให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์โดยอิทธิพลของความชอบหรือประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับทำให้มีการปฏิบัติตอบแทนเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนดในสถานการณ์ เช่นนี้ผู้รับจ้างผู้รับเหมาและหรือผู้รับจัดซื้ออาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่าการรับจ้างต่างๆไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการนอกจากนั้นหากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรมเคยชินกับ“การรับรางวัล”จากการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบซึ่งจัดได้ว่าเป็นการรับสินบน

-การแสวงหาเหตุผลเพื่อปิดเบี่ยงความจริงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่เราจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์โดยเฉพาะสิ่งที่ถูกใจเราบุคคลอาจสงสัยว่าการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใด ๆ ถือได้ว่าเป็นความผิดแต่ผู้รับมักจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเองดังนี้

“ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าวแต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน้ำใจหรือหากไม่รับจะเป็นการทำลายสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้กับองค์กรหรือกับตนเอง”

“คนอื่น ๆ ก็ทำเช่นนี้ทำไมฉันจะทำบ้างไม่ได้”

“ดูซิฉันอุทิศเวลาอันเวลาราชการทำงานดังนั้นมันเป็นการยุติธรรมที่เราจะได้รางวัลผลประโยชน์พิเศษบ้าง”

“เพราะฉันเป็นคนพิเศษจริงๆดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงชมฉันและเป็นเรื่องธรรมดาที่ฉันมักเป็นคนแรกเสมอที่ได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม/สัมมนา”

“มันเป็นแค่ตัวอย่างฟรีให้ทดลองใช้และฉันก็ไม่คิดว่าหน่วยงานของฉันจะสั่งสินค้าชนิดนี้แม้ว่าฉันจะให้คำแนะนำก็ตาม”

“ฉันไม่เห็นมีกฎระเบียบใดๆเกี่ยวกับการให้ของขวัญดังนั้นฉันก็ไม่ได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใดๆ”ท่านต้องระลึกอยู่เสมอว่าเหตุผลที่ท่านใช้กล่าวอ้างเช่นนี้ไม่สามารถปกป้องท่านจากการถูกดำเนินการทางวินัยหากการกระทำของท่านเป็นการกระทำที่มีขอบ

❖ สถานการณ์ตัวอย่าง

หน่วยงานภาครัฐหนึ่งส่งนักทรัพยากรบุคคลที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง(HRprocurement)ให้เข้าร่วมสัมมนาด้านทรัพยากรบุคคลเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับรางวัลมูลค่า7,000บาทจากการเป็นผู้เข้าร่วมสัมมนาที่มีบุคลิกเป็นPersonnelplannerซึ่งบริจาคโดยโรงงานผลิตสินค้าที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงานเจ้าหน้าที่ได้เก็บของรางวัลนั้นไว้โดยไม่ได้รายงานหน่วยงานเนื่องจากคิดว่าเป็นรางวัลที่ตนชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนาผู้บังคับบัญชาตระหนักถึงความหมายที่อาจแอบแฝงมาจากการให้และตัดสินใจว่าจะต้องมีการรายงานของรางวัลนั้นและ

ลงทะเบียนเป็นของหน่วยงานโดยให้เหตุผลว่าการปรากฏตัวของเขาในการเข้าร่วมสัมมนาเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานดังนั้นเป็นความชอบธรรมของหน่วยงานที่จะตัดสินใจจะจัดการอย่างไรกับรางวัลขึ้นนี้

เนื่องจากราคาของรางวัลและบทบาทในหน้าที่มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนในที่สุดเจ้าหน้าที่จึงถูกขอร้องให้สละรางวัลแก่หน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

☐ โมเดลสำหรับการตัดสินใจ

ประเด็นการตัดสินใจ

เจตนารมณ์:อะไรเป็นเจตนาของการให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์

กฎระเบียบ:มีกฎระเบียบหรือนโยบายอะไรที่เกี่ยวกับการให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์ความเปิดเผย:มีการเปิดเผยต่อสาธารณชนเพียงใด

คุณค่า:ของขวัญและหรือผลประโยชน์มีค่าราคาเท่าใด

หลักจริยธรรม:มีหลักจริยธรรมที่เกี่ยวกับการรับของขวัญหรือไม่และมีอะไรบ้าง

อัตลักษณ์:ผู้มีอัตลักษณ์เพื่ออะไร

เวลาและโอกาส:เวลาและโอกาสในการให้คืออะไร

❖ บทสรุป

ความเชื่อถือว่าไว้วางใจและจริยธรรมเป็นรากฐานของการบริหารภาครัฐที่ดีเมื่อท่านเป็นข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐไม่ว่าจะสังกัดหน่วยงานใดท่านถูกคาดหวังให้ปฏิบัติหน้าที่และตัดสินใจโดยปราศจากอคติท่านถูกคาดหวังไม่ให้แสวงหารางวัลหรือผลประโยชน์ในรูปแบบใดๆนอกเหนือจากเงินเดือนและผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้แม้ว่านโยบายของหน่วยงานหลายแห่งจะอนุญาตให้รับของขวัญได้ซึ่งถือว่าเป็นของที่ระลึกในโอกาสที่เหมาะสมแต่อย่างไรก็ตามควรมีขอบเขตในการรับเสมอการฝ่าฝืนขอบเขตด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ไม่เหมาะสมจะนำไปสู่ความเสี่ยงต่อการทุจริตและทำลายชื่อเสียงของท่านรวมทั้งองค์กรของท่านเอง

บทที่ 3

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้เกิดการฝ่าฝืนบทบัญญัติพ.ร.บ.ประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542 มาตรา 100

แนวทางการปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้เกิดการฝ่าฝืนบทบัญญัติพ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542 มาตรา 100

องค์ประกอบของกฎหมาย

ห้ามดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมตามมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542 ซึ่งได้บัญญัติห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี

(2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบ

(3) การรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะกรรมการที่ปรึกษาตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดอยู่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ได้รับมอบหมายซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจจะมีการขัดแย้งต่อประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้น

การกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐที่ต้องห้ามตามกฎหมาย

(1) เป็นคู่สัญญาหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นได้เข้ามาทำสัญญากับหน่วยงานรัฐมีฐานะเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐอันเป็นสัญญาที่จะต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

(2) การมีส่วนได้เสียในสัญญาหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นจะต้องมีเจตนาประสงค์จะให้ตนได้รับประโยชน์หรือเลือกประโยชน์ให้กับบุคคลอื่นโดยการใช้อำนาจหน้าที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้นหรือการเข้าไปดำเนินการใดๆ เพื่อเป็นการป้องกันในกรณีที่ตนอาจจะต้องเสียประโยชน์หรือได้รับความเสียหาย

(3) การเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งที่คณะกรรมการป.ช.กำหนดได้ร่วมกันลงทุนในห้างหุ้นส่วนห้างหุ้นส่วนสามัญห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนหรือห้าง

หุ้นส่วนจำกัดเป็นต้นและได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐโดยปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเจตนาที่จะเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือบุคคลอื่น

(4)การถือหุ้นในบริษัทหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปลงทุนโดยมีหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้นและบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้นได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบ

(5)รับสัมปทานหรือคว่ำซึ่งสัมปทานหรือเข้าไปเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นหรือในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน

สัญญาสัมปทานหมายถึงสัญญาที่เอกชนได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินการต่างๆแทนดังต่อไปนี้·สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะ

·สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ

·สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

การรับสัมปทานจากรัฐหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐและทำสัญญารับสัมปทานในสถานะเอกชนอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม(6)เป็นกรรมการที่ปรึกษาในธุรกิจเอกชนหมายถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในธุรกิจเอกชน

(7)ตัวแทนในธุรกิจของเอกชนหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นได้ทำการเป็นตัวแทนกับตัวการที่เป็นเอกชนในธุรกิจเอกชนอันเป็นหน้าที่ของตัวแทนในธุรกิจเอกชน

(8)ในฐานะพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจเอกชนหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นได้เข้าไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจเอกชน**ข้อห้ามสำหรับคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)**ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามดำเนินการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้บัญญัติห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการใดๆที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวมบทบัญญัติดังกล่าวยังบังคับไปถึงคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ(ภริยาหรือสามี)ด้วยโดยมีข้อห้ามดังต่อไปนี้

(1)ห้ามคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นคู่สัญญาหมายถึงการห้ามคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งเข้ามาเป็นคู่สัญญาโดยตรงกับหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบ

(2)ห้ามคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนได้เสียในสัญญาหมายถึงการที่คู่สมรสของเจ้าหน้าที่ในตำแหน่งได้อาศัยอำนาจหน้าที่โดยมีเจตนาหรือความประสงค์ที่จะให้ตนได้รับประโยชน์หรือเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลอื่นๆโดยการใช้อำนาจหน้าที่ของคู่สมรสไปดำเนินการใดๆในสัญญา

(3)ห้ามคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)ของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหมายถึงการที่คู่สมรสของเจ้าหน้าที่รัฐได้ลงทุนในห้างหุ้นส่วนสามัญห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดและได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานรัฐ

(4)ห้ามคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)ของเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นถือหุ้นในบริษัทหมายถึงการที่คู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปลงทุนโดยการมีหุ้นในบริษัทตามทะเบียนผู้ถือหุ้นและบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมีหุ้นอยู่นั้นได้เข้ามาเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ

(5)ห้ามคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)ของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือเป็นหุ้นส่วนหรือเป็นหุ้นส่วนที่ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่ได้รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว

(6)ห้ามคู่สมรส(ภริยาหรือสามี)ของเจ้าหน้าที่รัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะต่างๆเป็นกรรมการเป็นที่ปรึกษาตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งโดยสภาพผลของธุรกิจเอกชนนั้นอาจขัดแย้งกับประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

แนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา100

1.การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่งก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐบุคคลนั้นจะต้องตรวจสอบตนเองคู่สมรสบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะว่าได้มีการดำเนินกิจการใดๆบ้างในขณะที่ตนเองได้อยู่ในสถานะของเอกชนที่ได้ทำธุรกิจหรือทำการค้าไว้กับรัฐโดยจะต้องตรวจสอบการเป็นคู่สัญญากับรัฐการรับสัมปทานจากรัฐหรือการเป็นกรรมการผู้จัดการการถือหุ้นหรือการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนต่างๆว่ามีหรือไม่และจะต้องสำรวจกิจการต่างๆของคู่สมรสรวมไปถึงศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทราบก่อนเข้าสู่ตำแหน่งว่าจะต้องดำเนินการต่างๆเกี่ยวกับกิจการธุรกิจนั้นอย่างไรมิให้ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย

2.การปฏิบัติหน้าที่หรือการดำรงตำแหน่งในระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนายกรัฐมนตรีรัฐมนตรีผู้บริหารส่วนท้องถิ่นในขณะที่ดำรงตำแหน่งตามข้างต้นจะต้องไม่ดำเนินกิจการใดๆที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา100แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการทำความเข้าใจกับคู่สมรสในหลักการของกฎหมายได้แล้วหรือเกิดการเข้าใจที่ไม่ถูกต้องอาจจะเป็นการดำเนินการที่เป็นการต้องห้ามตามกฎหมายกล่าวคือแม้ตนเองจะมีได้กระทำการที่กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดแต่ละเลยไม่ใส่ใจกับการดำเนินการของคู่สมรสทำให้คู่สมรสดำเนินการต่างๆตามที่กฎหมายห้ามไว้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะต้องได้รับโทษทางอาญาที่เกิดจากการกระทำของคู่สมรสโดยจะต้องถูกระวางโทษจำคุกปรับหรือทั้งจำทั้งปรับแล้วแต่กรณี

3.การดำเนินการในภายหลังพ้นจากตำแหน่ง(พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่ถึงสองปีมาตรา100แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐมิให้ดำเนินการที่เป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม

โดยห้ามดำเนินการนั้นต่อไปอีกเป็นเวลาสองปีนับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในตำแหน่งนั้นๆแล้วการห้ามในส่วนนี้ได้ห้ามการดำเนินการของคู่สมรสของเจ้าหน้าที่รัฐไว้ด้วย

บทที่ 4

กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและบทลงโทษ

กฎหมายที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนและบทลงโทษ

ลำดับ	กฎหมาย	ผู้ถูกบังคับใช้	บทลงโทษ
1.	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2558แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่3)มาตรา ๑๒๓/๒ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาทหรือประหารชีวิต มาตรา ๑๒๓/๓ ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งโดยเห็นแก่ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งตนได้เรียกรับหรือยอมจะรับไว้ก่อนที่ตนได้รับแต่งตั้งในตำแหน่งนั้นต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท มาตรา ๑๒๓/๔ ผู้ใดเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเป็นการตอบแทนในการที่จะจงใจหรือได้จงใจเจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศโดยวิธีอันทุจริตหรือผิดกฎหมายหรือโดยอิทธิพลของตนให้กระทำการหรือไม่กระทำการในหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๑๒๓/๕ ผู้ใดให้ขอให้หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศเพื่อจงใจให้กระทำการไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท	เจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลทั่วไป บุคคลทั่วไป	ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี ระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปีหรือจำคุกตลอดชีวิตและปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้ง

	หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้นโดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้นนิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรานี้และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสองให้หมายความถึงลูกจ้างตัวแทนบริษัทในเครือหรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้นไม่ว่าจะมีอำนาจหน้าที่ในการนั้นหรือไม่ก็ตาม		ปรับ
--	---	--	------

2.	พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2)มาตรา 100ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินการดังต่อไปนี้(๑)เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี (๒)เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแลควบคุมตรวจสอบหรือดำเนินคดี (๓)รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐหน่วยราชการหน่วยงานของรัฐรัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว (๔)เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการที่ปรึกษาตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลควบคุมหรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือ	เจ้าหน้าที่ของรัฐที่คณะกรรมการป.ป.ช.ประกาศกำหนดตำแหน่ง (ปัจจุบันกำหนดตำแหน่งนายกรัฐมนตรี(รัฐมนตรี)การกระทำของคู่สมรสให้ถือว่าเป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
----	--	--	---

แย้งต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการป.ป.ช.กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามวรรคสองโดยให้ถือว่า การดำเนินการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ มาตรา 103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมายหรือกฎข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการป.ป.ช.กำหนด บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม	เจ้าหน้าที่ของรัฐ	เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
---	--------------------------	---

3.	ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ3ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรมโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้(3)ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจองค์การมหาชนราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้นอาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย ข้อ5ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้ (1)ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีอยู่ต่อบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องพรรคพวกเพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้นหรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง	ข้าราชการพลเรือนสามัญ พนักงานราชการและลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน ข้าราชการพลเรือนสามัญ พนักงานราชการและลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน	ผิฉววินัยและถอดถอนออกจากตำแหน่งกรณีผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและนักการเมืองระดับชาติ กระทำผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง ผิฉววินัยและถอดถอนออกจากตำแหน่งกรณีผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและนักการเมืองระดับชาติ กระทำผิดจริยธรรมอย่าง
----	--	---	--

(2)ไม่ใช่เวลาราชการเงินทรัพย์สินบุคลากรบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่นเว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย(3)ไม่กระทำการใดหรือดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยให้ข้าราชการนั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น(4)ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการรัฐวิสาหกิจองค์การมหาชนหรือหน่วยงานของรัฐข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลักในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่มอันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาดต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ข้อ6ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้ (1)ไม่เรียกรับหรือยอมจะรับหรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับหรือยอมจะรับสิ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตนไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตามเว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยาหรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป (2)ไม่ใช่ตำแหน่งหรือกระทำการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมือคด (3)ไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการการดำเนินการหรือการทำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้ ข้อ7ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและ	ข้าราชการพลเรือนสามัญพนักงานราชการและลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือนข้าราชการพล	ร้ายแรง ผิดวินัยและถอดถอนออกจากตำแหน่งกรณีผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและนักการเมืองระดับชาติกระทำผิดจริยธรรมอย่างร้ายแรงผิดวินัยและถอด
---	---	--

	กฎหมายอย่างตรงไปตรงมาโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้(1)ไม่ เลี่ยงกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่นและต้อง เร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว (2)ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สินสิทธิหรือ ประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลี่ยงกฎหมายหรือใช้ชื่อ บุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน ข้อ8ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเป็นกลาง ทางการเมืองให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้(1)ไม่เอื้อ ประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้องพรรคพวกเพื่อนฝูงหรือผู้มี บุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้า ผู้ใด ข้อ9ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของ ทางการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็วไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วนถูกต้องทันการณ์และไม่ ปิดเบียดข้อเท็จจริงโดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้ (1)ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่นอันไม่ใช่การ ปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือ บุคคลอื่น	เรือนสามัญ พนักงาน ราชการและ ลูกจ้างใน สังกัดราชการ พลเรือน ข้าราชการพล เรือนสามัญ พนักงาน ราชการและ ลูกจ้างใน สังกัดราชการ พลเรือน ข้าราชการพล เรือนสามัญ พนักงาน ราชการและ ลูกจ้างใน สังกัดราชการ พลเรือน	ถอนออกจาก ตำแหน่งกรณีผู้ ดารงตำแหน่ง ระดับสูงและ นักการเมือง ระดับชาติ กระทำผิด จริยธรรมอย่าง ร้ายแรง ผิดวินัยและถอด ถอนออกจาก ตำแหน่งกรณีผู้ ดารงตำแหน่ง ระดับสูงและ นักการเมือง ระดับชาติ กระทำผิด จริยธรรมอย่าง ร้ายแรง ผิดวินัยและถอด ถอนออกจาก ตำแหน่งกรณีผู้ ดารงตำแหน่ง ระดับสูงและ นักการเมือง ระดับชาติ กระทำผิด จริยธรรมอย่าง ร้ายแรง
--	---	---	--

บทที่ 5

หน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนและขั้นตอนการดำเนินการกรณี เมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน

1. หน่วยงานที่รับเรื่องร้องเรียนกรณีเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหากพบเห็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมีพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่หรือมีพฤติกรรมที่เป็นการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมสามารถดำเนินการแจ้งหน่วยงานต่างๆได้ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานต้นสังกัดของผู้กระทำความผิดร้องเรียนผ่านคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่ต้นสังกัด

2. สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ที่อยู่: ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 5 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์: 0-2141-9100 หรือ 1676 โทรสาร: 0-2143-8341 เว็บไซต์: <http://www.ombudsman.go.th>

3. ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย

ที่อยู่: กระทรวงมหาดไทย ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพฯ 10200 โทรศัพท์: 0-2222-1141 ถึง 55 โทรศัพท์สายด่วน: 1567 เว็บไซต์: <http://www.damrongdhama.moi.go.th>

4. ศาลปกครอง

ที่อยู่: เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 โทรศัพท์: 021411111 โทรศัพท์สายด่วน: 1355 เว็บไซต์: <http://www.admincourt.go.th>

5. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.)

ที่อยู่: เลขที่ 361 ถนนพหลโยธิน ตำบลจตุรพักตรพิมาน อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000 หรือ ตู้ ปณ. 100 เขตดุสิต กทม. โทรศัพท์: 025284800-4849 เว็บไซต์: <https://www.nacc.go.th>

6. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่อยู่: ถนนพระรามที่ 6 เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์: 0-2271-8000 เว็บไซต์: <http://www.oag.go.th>

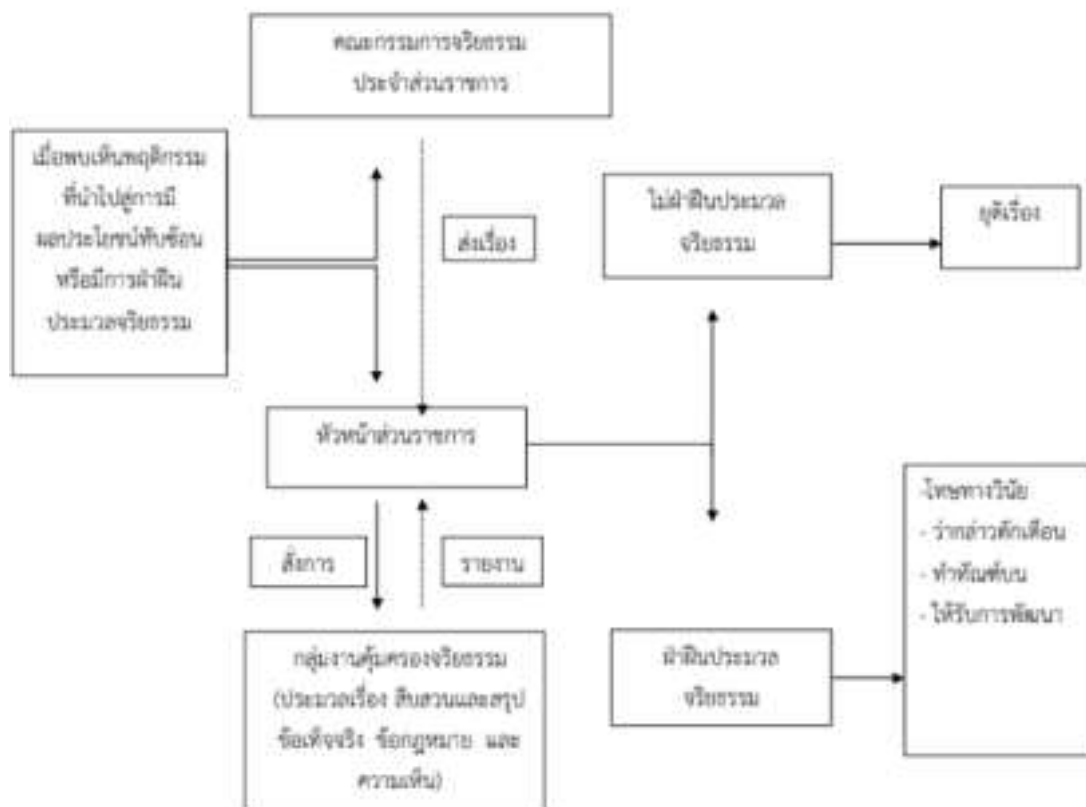
7. มูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด

ที่อยู่: 47/101 ถนนติวานนท์ ต.ตลาดขวัญ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 โทรศัพท์: 02-547-1711 เว็บไซต์: <http://www.fact.or.th>

8. ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงการคลัง

ที่อยู่: สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ถนนพระราม 6 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรศัพท์: 02-126-5800 ต่อ 2634 เว็บไซต์: acoc.mof.go.th

2. ขั้นตอนการดำเนินการกรณีเมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อสังเกต: หากมีการร้องเรียนไปที่คณะกรรมการจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรมต้องส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการเนื่องจากคณะกรรมการฯ ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการบังคับบัญชาสั่งการกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ขั้นตอนการดำเนินการ

- เมื่อพบเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใดมีพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือมีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมสามารถร้องเรียนหรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการหรือคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาได้
- คณะกรรมการจริยธรรมและหัวหน้าส่วนราชการได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วจะสั่งการไปยังกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมให้ดำเนินการสืบสวนรวบรวมและสรุปข้อเท็จจริงรวมทั้งข้อมูลและความเห็นต่างๆ แล้วรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาตัดสิน
- หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาและวินิจฉัยแล้วหากเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมจริงหัวหน้าส่วนราชการจะสั่งการให้มีการลงโทษทางวินัยว่ากล่าวตักเตือนทำทัณฑ์บนให้รับการพัฒนาแล้วแต่กรณีหรือหากวินิจฉัยแล้วการกระทำนั้นไม่ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมก็ให้ส่งยุติเรื่อง

บรรณานุกรม

การจัดทำคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานปลัดกระทรวงการคลังได้จัดทำตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(ป.ป.ช.)โดยมีกฎหมายระเบียบและแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนดังนี้

-ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

-พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2542-

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตพ.ศ.2558(ฉบับที่3)

-ประมวลกฎหมายอาญา

-ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐพ.ศ.2543

-ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐพ.ศ.2544ความหมายและแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหาลิขสิทธิ์ผลประโยชน์ทับซ้อนอ้างอิงจาก

-วิจัยของมหาวิทยาลัยเกริก

-บทความทางวิชาการในวารสารจุลนิติ.ย.-ต.ค.2552

-บรรดานักวิชาการต่างๆเช่นดร.วิทยากรเชียงกุล,ผาสุกพงศ์ไพจิตร

หนังสือนักการเมืองไทย:จริยธรรมผลประโยชน์ทับซ้อนการคอร์รัปชันโดยศาสตราจารย์ดร.ธีรภัทร์เสรี
รังสรรค์

คู่มือ:การพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับคณะกรรมการ
จริยธรรมบทที่ 4 การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

เพลินตาตันรังสรรค์.(2552).กฎหมายภายใต้หลักConflictofInterest.จุลนิติปีที่6ฉบับที่5,53-78

สำนักงานก.พ.(2552).ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
(ConflictofInterest).กรุงเทพฯ:สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.